

🌟 **10 جىلدىق ەكى ۋماجىلىس • سۇيىنىشى ەسەتمە**

”جۇڭخۇا ۇلتى ۇلى شاڭىراغىن جىرلايمىز“

□ شىنخۇا اڭەتتىڭىنىڭ تىلشلىەرى باي يىڭ، يان رۇي
” ۇسسۇرى دارىياسى ۇزىننىان - ۇزاق، كوگىلدىر داريا تولقىدى تۇلاپ، حىجلار دارىادا كەڭىننن اۋ جايىپ، كەمە- لەر بارادى بالققا تولىپ...“
جىلۇڭجىياڭ ولكەسى تۇڭجىياڭ قالاسى باچا حىجى ۇلتى اۋىلىنىڭ باچا قىستاعىندا يماكان ۇيرەتۇ ورنىنان تامىل- جىعان ۋان اۋەنى كوتەرىلدى. يماكان وقىتۇ كۇنى كەلگەندە 38 جاستاعى لىۋ لەي ۇلتىق ۋداستۇرلى كىمىپ، قىستاق تۇرعىندارىمەن بىرگە ‹‹ۋسسۇرى كەمەشلىەر ۋانىن›› شىرقايدى.

7 جىلدىڭ الدىندا، لىۋ لەي خالىق ساراينىندا باس شۇجى شي جىنپىڭىمەن بەتپە - بەت پىكىر لەسكەن دەدى. ول باس شۇجىگە بىلاي دەدى: ” شەكارانى گۇل- دەندىرىپ، خالىقتى بايىتۇ نىجەنەرىياسى سىياقتى ساياساتتاردىڭ كۈمەكتەسۇنىدە، سۇيەمەلدەۋىندە ۋىزىدڭ تۇرمىسىمىز ‹‹ۋسسۇرى كەمەشلىەر انىندە›› شىرقالعد- داي باقت جولنا ۋتۇستى.“

ول 2016 - جىلى 3 - ايدىڭ 7 - كۇنى، خالىق ساراينىڭ شىعسى زالىندا بولغان ۋىس دەدى. باس شۇجى شي جىينىڭ 12 - كەزەكتى مەملەكەتتىك خالىق قۇربلتايىنىڭ 4 - ماجىلىسىندە جىلۇڭجىياڭ ۋاكىلدەر ۇير- مەسىنىڭ باياندامانى قاراۋىنا قاتناستى.

” باس شۇجى كىرىپ كەلگەننەن كەيىن الدىمەن كۈپىشلىكپەن قول الستى. ول كەزدە مەن حىجى ۇلتىنىڭ ۋداستۇر- لى كىيىمىن كىيگەن دەيم، باس شۇجىگە ۋوزىمىنىڭ حىجى ۇلتىنىڭ بىردەن - ۋىسر ۋاكىلى كەكەندىگىمدى ايتتىم. باس شۇجى ەستىگەن سوڭ، ماعان كۇلىمىس-

رەي باس يزدى. سول ساتتە اىر جىعا- نم باسلىپ سالا بەردى“، - دەدى لىۋ لەي ەسكە لىپ. سول جىلى ول 32 جاستا بولاتىن، العاش رەت باس شۇجىمەن بەتپە - بەت پىكىر لەسىپ، حىجى اۋىلداستارىنىڭ كوكرەك تولى كوڭىل سوزدەرىن جەتكىزدى. لىۋ لەي سول كۇنى سوزگە شىققان 9 ۋاكىلدىڭ 4 - سى بولدى، 4— 5 مېنۇت سويلەدى.

باس شۇجى ول ايتقان ‹‹ۋسسۇرى كەمەشلىەر ۋانىن›› تىڭدادى، ول نىقلاسىپن بۇل انڭە بۇرىننان قانىق كەكەندىگىن، اۋەنن دە بىلىتىندىگىن ايتتى. اندە جۇڭخۇا ۇلتى ۇلى شا- ڭىراغىنىڭ بەرەكەلى دە نىتىپاقتى كوركەم كورنىسى بەينەلەنگەن.

باس شۇجىدىڭ ۋسوزى لىۋ لەيدى

□ (باسى 1 - بەتتە)
پارىقتى جانە يكەمدى باقلاۋ - باسقارۇ- دى اتقارۇ، سەنىمدىلىكتىن ايرىلۇ ارەكە- تىننە نەجەۋ سالۇ، جازالاۋ، ەسكەرتۇ بەرۇدى ارناعا ۋتۇسۇرۇ سىندى 10 ۋتۇرلى شارانى جولعا قويىپ، سەنىمدىلىكتى باقلاۋ - باسقارۇدىڭ باياندى مەحازىمىن ورناتتى. جاڭدادان شىعارىلغان شازا سەنىمد- لىكتىن ايرىلغان كاسپيورنىداردىڭ سەنىم- دىلىگىن قالپىنا كەلتىرۇنە قولداۋ كورسە- تەدى، نىدەت سەبەبىننە نەمەسە باسقا دا ەرەكشە سەبەپتەردەن جىلدىق مالىمەت جاسالماغاندىعى سەبەپتى، تىجارات جۇر- گىزۋى قالىپسىز سانالغاندار تىزمىدىگىنە ەنگىزىلگەننە 3 جىل تولىپ، زاڭعا اۋىر قايىشلىق جاساپ، سەنىمدىلىكتەن ايرىل- ەان كاسپيورنىدار تىزمىدىگىنە ەنگىزىل- گەن كاسپيورنىداردىڭ اشىق جاريالاۋ بو- رىشىن برىقتىلىقپەن وتەگەننە ۋىسر جىل تولعانغا دەيىن بازار باقلاۋ - باسقارۇ تا- راۋلارى جامعانن ەندىگارى اۋىر اكىشە- لىك جازا بەرىلمەسە، بازار باقلاۋ - باسقارۇ تاراۋلارى ولاردىڭ مەملەكەتتىڭ

مۇرالارى ۋارى از ۇلتىتاردىڭ باعالى بايلىعى، ۋارى جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ باعالى بايلىعى، ونى قورعاۋ، جالعاستىرۇ، رەتتەۋ قىزمەتن وىداعىداي سىتەۋ كەرەك- تىگىن ايتتى“. لىۋ لەي بىلاي دەدى: ” مۇنى ۋىمز ەرەكشە قۇپتايىمىز، قازىر بارغان سايىن كوپ جاستار قوسلىپ كە- لەدى، ۋىمز جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى شاڭىرا- عىن جىرلايمىز“.

تۇڭجىياڭ قالاسىندا بۇگىنگى تاڭدا يماكان مەملەكەتتىك، ولكەلىك، قالالىق، اۋداندىق ۋورت دارەجەلى ۋبەيزاتتىق مادەنيەت مۇراسىن ۋجالعاستىرۇشلار جۇ- يەسى ورناتىلىپ، حىجى قاهرماندارنىڭ حىكاياسىن جىسرلاۋدى جالعاستىرىپ قويماي، ونان دا ماڭىزدىسى، جاڭا داۋىر- دەگى تاماشا تۇرمىستى جىرلادى.

” ۋبەيزاتتىق مادەنيەت مۇراسى ۋ كاسپى سالاسى زورايدى، كۇشەيدى، كاسپى سالاسى كۇشەيسە كۈپىشلىكتىڭ جۇمىستانۇ ورايى كۈبەيەدى، ۇيرەنۇ تە- لەگى دە بارغان سايىن كۇشەيە تۇسەدى“. ۋتىلشنىڭ سۇراۋى الدىندا، لىۋ لەي وسى بىرنەشە جىلداي وىلارىن ايتتى.

حىجلار دارىادا بالىق اۋلاپ تۇرمىس كەشىرىپ كەلدى، دارىانى كۇزەتىپ كور- كەيدى، ەكولوگىيانى قورعاۋ مەن جوعا-

رى ساپالى دامۇدى جوسپارلاۋ بارىسىندا تەپە - تەڭدىككە ۋمان بەرىپ، ۋداستۇرلى بالقىشلىق، اڭشىلىق مادەنيەتتىنن بالىق تەرىسى كىيىمىن، بالىق تەرىسى سۇرەتىن تۇتىداتىپ، ەكونوميكانى دامىتۇدىڭ جارقىن تۇيىنىنە اينالدىردى.

” وتىكەن بىرنەشە جىلدا، ۋىمز ەرەكشە مادەنيەت - ساياحات كاسپى سالاسىن دامىتىپ، ۇلتىتىق مادەنيەتتى اسقاقتاتتىق، سونداي - اق بۇقارانى بايۇعا باستادىق“. لىۋ لەي بىلاي دەدى: مەن يىيل مەملەكەتتىك خالىق قۇربلتايى ۋاكىلى رەتىندە، مىندەت اتقارۇدى جال- ەاستىرىپ، جۇڭخۇانىڭ تاڭداۋلى ۋداستۇر- لى مادەنيەتىن جالعاستىرۇ مەن دامىتۇعا اناعۇرلىم نازار اۋدارامىن.

ۋتىلشى اتتاناردا، ‹‹ۋسسۇرى كەمە- شلىەر ۋانى›› اۋەنى يماكان ۇيرەتۇ ورنىن- دا اۋەلەپ تۇردى، تاماشا جىر، كوركەم سۇرەتتەي تاماشا كورنىستىر ۋومىر شىن- دىيىەن ايلگىلەيدى: ” اق قايلىق ورمانىنان كوڭىلدى كۇلكى كوتەرىلىپ، قىزىل لپەيدشەك گۇلى تاۋ بەتىن قۇلىپىرتتى، حىجلار باقت جولنا ۋتۇستى، خالىقتىڭ يىلىگى ماڭگى جاسايدى...“

(شىنخۇا اڭەتتىڭىنىڭ 2 - ايدىڭ 25 - كۇنى خاربىيننە بەرگەن خابارى)

سپيورنىداردىڭ ۋسىن الدىمەن ۋبىتىرۇ، بارىستى قىسقارتۇ سىياقتى قولايلى قىزمەت وىنەۋمەن قامدايدى.

بازار تۇلعالارىنىڭ قالپىتى تىجارات قىيىلىنا كىلگۇتىن ازايتۇ ۋشىن، اۋتونوميا- لى رايونداي بازار باقلاۋ - باسقارۇ تا- كورسەتىپ، شىنچىياڭنىڭ فىنانستىق جالپىلىق قىزمەت وتەۋ (شىن - يداي) تۇعىرىن جالپىلال- تىرۇ، قولدانۇ تەبىنىن ارتتىردى. فىنانس قۇ- رىلمىدارنىڭ كاسپيورنىدارعا جانە جەكە ساۋدا - ونەركاسپىشلىەرگە شاعىن سومالى اما- نات - قارىز اقسا بەرۇدە ۋوسىمىن قازىنا- دان تولەۋ ساياساتىن ۇزدىكىسىز وىداعە- داي تىياناقتاندىردى. ” ۇكىمەت + بازار“ اينالىم ۇلكىسى بويىنىشا، ۇكىمەتتەك، فىنانس قۇرىلمىدارىنا جانە كاسپيورنىدار- عا باعىنتالغان جەرگىلكىتى ورنىداردىڭ سەنىمدىلىك تۇعىرىن قۇرىپ، كاسپيورنى- داردىڭ دامۇىنا دەم بەردەدى. اۋتونومىيالى رايوندىق ساۋدا - ونەر- كاسپىشلىەر بىرلەستىگى پارتيبا باشلىقلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورنىنباسار ۋتوراعا- سى سەرگىلكى بىلاي دەدى: يىيل اۋتونوميا- لى رايوندىق ساۋدا - ونەركاسپىشلىەر بىر- قاتاك تىزگىندەيدى.

(باسى 1 - بەتتە)

خالىققا پايدا جەتكىزۇ ونىمدىلگى ۇزدىك- سىز كورنەكتىلەنىپ، شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسى ۇزدىكىسىز ساپاللانىپ، بازار تۇل- ەالارنىڭ تىلەگى قاناعاتنانىپ، ەكونوميكا- لىق، قوعامدىق دامۇعا ومىرشەڭلىك كۇش ۇستەپ، قوزعاۋشى كۇش ازىرلەدى.

الايدا، شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسە- نىڭ ۋالى دە رايونىمىز ەكونوميكاسىنىڭ دامۇىندا شۇعىل قاچەت بولپى وترعان تۇ- لىقتاۋعا ۋعىستى ولقىلىق كەكەندىگىن جوققا شىعارۇعا بولمايدى. 2 - ايدىڭ 24 - كۇنى اشلىغان اۋتونومىيالى رايوننىڭ كاسپيورنى- شىلار اڭگىمە ماجىلىسىندە ماجىلىسكە قاتە- ناسقان كاسپيورنىشلار ” شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسى“ جونىندە بەلسەنە ۋسوز سويلەپ، شىنچىياڭنىڭ بازار لانغان، زاڭمەن باسقارلاتىن، خالىقارالانغان شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىن قالپىتاستىرعاندىعىن تۇورا- تاندىرۇمەن بىرگە، كۈپىتەگەن ورەلى پە- كىرلەر مەن ۇسىنىستاردى ورتاعا قويدى. كاسپيورنىشلار بۇكىل رايون بويىنىشا كا- سپيورنىشلاردىڭ زاڭدى ۇقىق - مۇددە- سىن زاڭ بويىنىشا قورعايتىنن زاڭمەن باسقارۇ ورتاسىن، كاسپيورنىشلاردىڭ ۋدىل، باسەكەلى، سەنىمدى تىجارات جۇر- گىزۇىن جەبەپتىن بازار ورتاسىن، كاسپيو- رنىشلاردىڭ ۋسى تىندىرىپ، شارۋاشلىق قۇرۇىنا قۇرمەت ەتەتىن جانە شاپىت بەرە- تىن قوعامدىق ورتا قالپىتاستىرۇىنا كۇشى ۇرۇمىت ارتتۇدا، بۇل جەر - جەردىڭ، تاراۋ- لاردىڭ مۇقيات قۇلىشىنىپ، امالياتتا ايگە- لەۋىنە ۋالى دە مۇقتاج.

كاسپيورنىداردى قىينىشلىق قىسپاعىنان شىن مانىندە ايرىلتامىز

شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىن ساپالە- لاندىرۇدا، الدىمەن، كاسپيورنىداردىڭ دامۇىنا تىيىمىدلىك جەتكىزۇدى ماڭىداي الدى ورنىنغا قويىپ، قىينىشلىق ماسەلەسىن شەشۇدى قىزمەتتىڭ شىعار ۋعىيىنى ەتۇ كەرەك. اۋتونومىيالى رايوندىق جەرگىلك- تى فىنانستى باقلاۋ - باسقارۇ مەكەمەسى پارتيبا باشلىقلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجىسى لى شاۋفىڭ بىلاي دەدى: رايونىمىزدىڭ جەرگىلكىتى فىنانستى باقلاۋ - باسقارۇ تا- راۋلارى نازاردى اۋتونومىيالى رايوننىڭ ” سەگىز ۋىرى كاسپى سالاسى شوغىرى“ قۇرىلىسىنا شوغىر لاندىرىپ، فىنانس قۇرد- لىمدارىن كاسپى سالاسى دامۇىنىڭ ەرەك- شەلىگىمەن، كەزەڭمەن ۇشتاستىرىپ، فىنانسى ونىمەدىرىندە جالڭالىق اشۇعا، ساپا- لىلاندىرۇعا جەتەكتەپ، كۈپ نەگىزدى، باعىتامالى فىنانستىق قىزمەت وتەيدى. ” ۇكىمەت، فىنانسى، كاسپيورنىدى“ ۇشتاتە- تىرۇدىڭ ۋدايىنلانغان مەحازىمىن كەمەل- دەندىرىپ، فىنانستىق قامداۋ مەن سۇرا- نىستىڭ دالەھ - ۋدال، ۋونىمدى ۇشتاسۇىن ىلگەرلىتەئەدى. سونىمەن بىرگە، كاسپيو- رنىداردىڭ قارىجى قۇراۋى قىيىن بولۇ، قارىجى قۇراۋى قىمبات بولۇ ماسەلەسىن شەشۇ ۋۇشىن، جالپىعا ۋعىيىمدى شاعىن، ۇساق كاسپيورنىدارعا قارىز اقسا بەرۇ ارقە- لى قولداۋ قۇرالى ساياساتىن تىياناقتاندى- رىپ، خالىق باسقارۇىنداى ورتا، شاعىن، ۇساق كاسپيورنىداردىڭ تالون ۋبىتىرىپ قايد- تالاما دىسكونتقا اينالدىرۇعا الدىمەن قولداۋ كورسەتىپ، شىنچىياڭنىڭ فىنانستىق جالپىلىق قىزمەت وتەۋ (شىن - يداي) تۇعىرىن جالپىلال- تىرۇ، قولدانۇ تەبىنىن ارتتىردى. فىنانس قۇ- رىلمىدارنىڭ كاسپيورنىدارعا جانە جەكە ساۋدا - ونەركاسپىشلىەرگە شاعىن سومالى اما- نات - قارىز اقسا بەرۇدە ۋوسىمىن قازىنا- دان تولەۋ ساياساتىن ۇزدىكىسىز وىداعە- داي تىياناقتاندىردى. ” ۇكىمەت + بازار“ اينالىم ۇلكىسى بويىنىشا، ۇكىمەتتەك، فىنانس قۇرىلمىدارىنا جانە كاسپيورنىدار- عا باعىنتالغان جەرگىلكىتى ورنىداردىڭ سەنىمدىلىك تۇعىرىن قۇرىپ، كاسپيورنى- داردىڭ دامۇىنا دەم بەردەدى.

اۋتونومىيالى رايوندىق ساۋدا - ونەر- كاسپىشلىەر بىرلەستىگى پارتيبا باشلىقلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورنىنباسار ۋتوراعا- سى سەرگىلكى بىلاي دەدى: يىيل اۋتونوميا- لى رايوندىق ساۋدا - ونەركاسپىشلىەر بىر-

لەستىگى خالىق باسقارۇىنداى شارۋاشلىقە- نىڭ بازار تۇلعالارنىڭ سۇرانىسىمەن بەتپە - بەت كەلىپ، ۋتۇرلى سۇيەمەلدەۋ ساياساتە- نتىق شارالارنىڭ دايەكتىلەندىرىلۇى مەن تىياناقتاندىرىلۇىن وىداعىداي يگەرپ، حا- لىقتىق كاسپيورنىداردىڭ دامۇىنداى قىيىن ماسەلەلەردى بار كۇشپەن شەشپ، خالىقە- نىندە جەڭىلدەتپ، خالىقتىق شارۋاشلىقە- نىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا جانە خالىقتىق شارۋاشلىق قايىرتكەرلەرنىڭ جوعارى سا- پالى جەتىلۇىنە ۋعىيىمدى ساياساتتىق ورتا، زاڭمەن باسقارۇ ورتاسىن، بازار ورتاسىن جانە قوعامدىق ورتا قالپىتاستىرىپ، رايونە- مىزدىڭ خالىقتىق شارۋاشلىغىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ۇزدىكىسىز ىلگەرلەتەتۇگە كۇش قوسادى.

تەكسەرىپ بەكتۇ ۋتارتىبىنىڭ اناعۇرلىم قولايلى، جوعارى ۋونىمدى بولۇىنا مۇمكىندىك جاسايمىز

شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىن ساپالە- لاندىرۇدا تەكسەرىپ بەكتۇ ۋتارتىبىن بر- كىلىسىمىز دەندىردۇدى، كاسپيورنىداردىڭ ۋسى ۋبىتىىرۇ ورنىدىك قۇنىن ازايىتۇدى، ەكونوميكالىق قىيىلدىك ونىمدىلىگىن جو- عارنلاتۇدى ماڭىزدى مىندەت ەتۇ كەرەك. اۋتونومىيالى رايوندىق سالىق سىتتە- رى مەكەمەسى سالىق تولەۋگە قىزمەت وتەۋ باسقارماسنىڭ باستىعى ۋاڭ ۇجىياڭ بىلاي دەدى: ” ۋىمز سالىق تاپسىرۇشلاردى، اقى تاپسىرۇشلاردى وزەك ەتۇگە تاباندى بولپ، سالىقتىڭ قۇنكىتسىيالىق رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، سالىق اقسىمەن قولداۋ سا- ياساتىن تىياناقتاندىرۇ، ەڭجەيە - تەڭجەيلى تىياناقتاندىرۇ ارقىلى ۋخالىققا قولايلى سالىق ۋبىتىرۇ كۈكتەم سامالى ارەكەتىن ۋرىستەتۇ-

گە تاباندى بولپ، اۋتونومىيالى رايوننىڭ، بىڭتۇانىڭ ساۋدا - ونەركاسپىشلىەر بىرلەستە- گىمەن بىرلەسىپ ۋكۈكتەم جاڭبىرىمەن مايد- سانى نارلەندىرۇ ۋارناۋلى ارەكتەتىن ۇزدىك- سىز ورنىستەمىز، نازاردى سالىق تاپسىرۇ- شلاردىڭ، اقى تاپسىرۇشلاردىڭ سالىق تاپ- سىرۇدان بۇرىنغى، سالىقتاعى جانە سالىقتان كەيىنگى دارالىق قىزمەت وتەۋ سۇرانىسىنا شوغىر لاندىرىپ، ۋىسر تۇلعالانغان سالىق اقسىنا ۇن قوسۇ تۇغىرىن قۇرىپ، جوعا- رى دەڭگەيلى سالىق اقسىنا قىزمەت وتەۋ قابىلەتى ارقىلى كاسپيورنىداردىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا دەم بەرەمىز.

2022 - جىلعا دەيىن، شىنچىياڭدا ەستە- لىككە نىعان سىرتقى ساۋدا كاسپيورنى 14 مىڭ 875 بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 9.ۋ% 4 ارتتى. سىرتقى ساۋدا كاسپيورنى شىنچىياڭنىڭ سىرتقى ساۋدا كاسبىىن دامىتۇ- دىڭ نەگىزگى تۇلعالى. ۋرۇمچى كەدەنى زاڭ ەرەجەلەر جانە جالپىلىق قىزمەت وتەۋ باسقارماسىنىڭ باستىعى يۋان جىياۋشى مىنا- لاردى ۋبىلدىردى: سىرتقى ساۋدا كاسپيو- رنىدارىنا اناعۇرلىم وىداعىداي قىزمەت وتەۋ ۇۇشىن، ۋرۇمچىسى كەدەنى شىنچىياڭنىڭ سىرتقى ساۋداسىنىڭ ورنىقتىلە- ەن ساقىتاپ، ساپاسىن جوعارنلاتۇدى جەبەيد- تىن 16 تارماقتى شارا، شىكى - سىرتقى ساۋدا- نىڭ ۋىسر تۇلعالانىپ دامۇىن قولدايتىنن 40 تارماقتى شازا سىياقتىلاردى قامىتغان جەلد- لەس ناقتى شارالاردى العا قويدى. يىيل ۋرۇمچى كەدەنى ۋتۇرلى رەفورىما شارالا- رىن ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتپ، تىياناقتاندى- رىپ، ەڭ جاڭا دامۇ ورايىمەن جانە جاعدا- يىمەن ۇشتاستىرىپ، سىرتقى ساۋدانىڭ دامۇىن جەبەپتىنن جاڭا كەزەكتى جىللىەس شارالاردى اقلداسىپ شىعارىپ، ” كاسپيو- رنىدارعا برىكلىسىمىز قىزمەت وتەۋ تۇغىرىنان“ ۋرۇمچى كەدەنى ۋتۇرلى رەفورىما شارالا- رىن ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتپ، تىياناقتاندى- رىپ، ەڭ جاڭا دامۇ ورايىمەن جانە جاعدا- يىمەن ۇشتاستىرىپ، سىرتقى ساۋدانىڭ دامۇىن جەبەپتىنن جاڭا كەزەكتى جىللىەس شارالاردى اقلداسىپ شىعارىپ، ” كاسپيو- رنىدارعا برىكلىسىمىز قىزمەت وتەۋ تۇغىرىنان“ ۋرۇمچى كەدەنى ۋتۇرلى رەفورىما شارالا- رىن ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتپ، تىياناقتاندىرۇدى سايكەستى ىلگەرلىتەپ، باستاماشى كاسىپيورنىدار ۋىسپىن قازىندان بەرۇ، سالىق اقسىن ازايىتۇ، كەشىرىم ەتۇ سىياقتى ۋتۇرلى كاسپيورنىعا تىيىمىدلىك جاساۋ ساياساتتارىن تىياناقتاندىردۇدى سايكەستى ىلگەرلىتەپ، باستاماشى كاسى- پورنىداردىڭ قىينىشلىق ماسەلەسىن اڭسى ەتەتىن ۋتوتە جول“ قىينىشلىق

ارىز - تالاپتارىن دەر كەزىندە شەشىپ، باستاماشى كاسپيورنىداردىڭ زورايۇىن، كۇشەيۇىن قورعاۋ كەرەك.

(ۋتىلشى لىۋ ي، قانئاسقان تىلشلىەر

ۋاڭ يۇڭفي، ما نىيىڭ، چىن چىياڭۋي، تۇيا، مېيەر گۇل ناسىر)

لار ۋىسر - بىرىمەن سايكەسىپ، جۇيەلى ىلگەرلىتەتۇى قاچەت.

كورولا ەكونوميكالىق، تەخنىكالىق اشۇ رايونى پارتيبا قىزمەت كۈمىتەتىنىڭ شۇجىى خۇاڭ شىنخۇاي بىلاي دەدى: شار- ۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىندا ەڭ جاقسى دەگەن ۇعىم جوق، تەك ۋنىپتى دە جاقسى دەگەن تانىم بولۇى كەرەك. يىيل كورولا اشۇ رايونى ” شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسى — وندىرگىش كۇش“ دەگەن ۇستانىم ورنان-

تىپ، ” شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىنىڭ دا- رەجەسىن جوعارىلاتۇ جىلىن“ وراي ەتىپ، ” بارلىق ادامنىڭ شارۋاشلىق - ساۋدا ورتا- سى“ ۇستانىمىن كۇشەيتىپ، ەندىك باعىتتا شەتتە جەتەتىن، بولىق باعىتتا تۇبىنە جە- تەتىن، جاپپاي قامىتتىن، جاۋاپكەر شلىكتى ادامدارعا تىياناقتاندىراتىن“ قىزمەت وتەۋ، باسقارۇ تور كوزىن قالپىتاستىرىپ، كاسپيو- رىن ۋندىرىسىنىڭ دامۇىنداى كەدەرگە- لەردى، قىيىن تۇيىندەردى ۋدال تاۋىپ، دالەھ - ۋدال كۇش سالىپ، دالەھ - ۋدىد- شازا قولدانادى. سونىمەن بىرگە، ۋدىد-

رىس حاۋىپسىزدىگى، بازار باقلاۋ - باسقارۇ سىياقتى جالپىلىق اكىمشىلىك زاڭ اتقارۇ ۇقىعى مەن كاسپيورنىداردا تۇرغان قىزمەت وتەۋ گرۇپپىلارى كۇندەلىكتى قىزمەتنىڭ توعىسىپ دامۇىن ۋىسر تۇتاس جوسپارلاپ، كاسپيورنىداردا تۇرۇ قىزمەتە- نىڭ ازىيىلانۇىن، قىزمەت وتەۋدىڭ ەڭجەيە - تەڭجەيىلەلەنۇىن، بارىسىنىڭ قولايلىلانۇىن جۇزەگە اسىرىپ، قىزمەت وتىپ ۋبىارىن تىن- دىرىپ، توغىسىپ بىرلەسە قىيىلداپ، جۇمىس- تى جوعارى ونىمدىلىكپەن تىندىرىپ، حاۋىپ- سىزدىكتى باسقارۇ مەن كۇندەلىكتى قىزمەت وتەۋدىڭ بىرگە ىلگەرلىلەۋىنە شىنايى كەپىلە- دىك ەتىپ، جوعارى ساپالى دامۇدى قامناماسىز ەتۇگە قىزمەت وتەيدى.

اۋىل - قىستاق گۇلدەنسە، كاسىپى سالاسى دا گۇلدەندەدى. كاسپيورنىداردىڭ دامۇىنا تاماشا ورتا جاراتىپ بەرە اۋ - ەلماۋ اۋىل - قىستاق كاسىپى سالاسىنىڭ گۇلدەنۇ جاعدايى مەن ساپاسىنا سايادى. اۋتونومىيالى رايوندىق پارتىكوم اۋىل - قىستاق قىزمەتى كەڭسەسىنىڭ ارناۋلى مىن- دەتتەگى ورنىنباسار مەڭگەرۇشىسى، اۋتو- نومىيالى رايوندىق اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق مەڭگەرەمسىنىڭ ورنىنباسار باستىعى شۇي تاۋ بىلاي دەدى: يىيل نۇئاس رايونداى اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق تاراۋلارى شارۋاشلىق - ساۋدا ور- تاسىن ۇزدىكىسىز ساپاللاندىرۇدى اۋىل - قىستاق كاسپى سالاسىنىڭ گۇلدەنۇىن ىل-

گەرلىتەتۇدەگى ۋتۇيىندى مىندەت ەتىپ، ۇكىمەت، بانكە، كاسپيورن، مەكتەپ سەل- بەسىپ ىلگەرلىتەتۇ تەبىنىن ارتتىرىپ، بايلەقە- تى بىرىكتىرۇ، ساياساتتىق كۈمەكتەسۇ - سۇبەيەلدەۋ، عىلىم - تەخنىكالىق قۇات بەرۇ، نىسانىمەن دەمەۋ ارقىلى اۋىل شارۋا- شلىغىن كاسپى سالالاندىرۇداى باستاما- شى كاسپيورنىداردى بلۇپ، ساپاللاندىد- رىپ، جەتىلدىرىپ، نىعايتىپ، اۋىل - قىستاق كاسپى سالاسى تۇتاس تىزبەگىنىڭ دارەجەسىن جوعارىلاتۇدى ىلگەرلىتەپ، اۋىل - قىستاقنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا قىزمەت وتەۋ، قونىسقا جايلى، كاسپىكە نڭعايد- لى، جارسىمدى دا كورىنكى اۋىل - قىستاق قۇرۇ، شارۋالاردىڭ كىرىسىن زور دارەجەدە ارتتىىرۇ بارىسىندا اناعۇرلىم زور رول اتقارۇعا مۇمكىندىك جاسايدى. سونىمەن بىرگە، اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق سالاسىندا، كەڭ پەيىلدىلىكپەن، بايسالدىد- لىقپەن باقلاۋ - باسقارۇدى زاڭ بويىنىشا ىلگەرلىتەپ، باستاماشى كاسپيورنىدار- دىڭ قارىز اقساشىنىڭ ۋوسىمىن قازىندان بەرۇ، سالىق اقسىن ازايىتۇ، كەشىرىم ەتۇ سىياقتى ۋتۇرلى كاسپيورنىعا تىيىمىدلىك جاساۋ ساياساتتارىن تىياناقتاندىردۇدى سايكەستى ىلگەرلىتەپ، باستاماشى كاسى- پورنىداردىڭ قىينىشلىق ماسەلەسىن اڭسى ەتەتىن ۋتوتە جول“ قىينىشلىق

ارىز - تالاپتارىن دەر كەزىندە شەشىپ، باستاماشى كاسپيورنىداردىڭ زورايۇىن، كۇشەيۇىن قورعاۋ كەرەك.